

Sygn. akt IC 310/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale I Cywilnym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Znyk

Protokolant: sekr. sąd. Anna Pełka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 grudnia 2015 r. w Ł. sprawy

z powództwa (...) Spółka z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko E. G.

o zapłatę kwoty 926, 75 zł

1. zasądza od pozwanej E. G. na rzecz powoda (...) Spółka z o.o. z siedzibą w K. kwotę 404, 42 (czterystu czterech złotych 42/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15 lutego 2015 roku do dnia zapłaty;
2. w pozostałej części oddala powództwo;
3. zasądza od E. G. na rzecz powoda (...) Spółka z o.o. z siedzibą w K. kwotę 92, 40 (dziewięćdziesiąt dwa 40/100) złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 310/15

UZASADNIENIE

W dniu 17 lutego 2015 r. powód – (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko E. G. o zapłatę kwoty 926, 75 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów sądowych w kwocie 30 złotych oraz kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód podniósł, iż pozwana zawarła umowę pożyczki, z której warunków nie wywiązała się w terminie. Strony w par. 7 umowy ustaliły, iż pierwotny termin spłaty nastąpi w dniu 04 grudnia 2014 roku. Strony ustaliły jednak, iż termin ten może ulec przesunięciu o 1 miesiąc, co nie stanowi zmiany pożyczki po dokonaniu tzw. „opłaty odraczającej spłatę”. Ponadto strony umówiły się, iż powód za udzielenie pożyczki jednorazowo poniesie prowizję w wysokości 17 % kwoty pożyczki tj. 92, 52 zł oraz opłatę z tytułu zwiększonego ryzyka związanego z udzieleniem pożyczki w wysokości 9, 50 % kwoty pożyczki tj. 51, 70 zł- łącznie 149, 59 zł. Prowizja i opłata zostały pobrane z kwoty pożyczki. Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę wynosiła 549, 59 zł. W przypadku całkowitej spłaty kwoty pożyczki w terminie lub dokonaniu odroczenia terminu spłaty, pożyczkobiorca otrzymuje upust polegający na zrabatowaniu kosztów do kwoty 1 zł, która to kwota miała stanowić wszystkie koszty należne (...) Sp. z o.o.. Pozwana jednak nie dokonała spłaty w terminie, wobec czego koszty pożyczki w oparciu o par. 6 ust. 5 zostały naliczone bez rabatu w wysokości 149, 59 zł.

Powód podniósł, iż powódka skorzystała z opcji rolowania tj. odroczenia terminu spłaty. Wobec czego w oparciu o par. 5 umowy ust. 1 umowy została naliczona opłata dodatkowa w wysokości 149, 59 zł za okres rolowania od dnia 04

grudnia 2014 roku- pierwotnego terminu spłaty do dnia zapłaty 03 stycznia 2015 roku. Mimo, iż pozwany otrzymał do dyspozycji kwotę 400 zł, to jednak nie wywiązał się z zobowiązania i nie spłacił pożyczki do dnia 03 stycznia 2015 roku, mimo udzielenie jej dodatkowego terminu na spłatę.

Wobec pozwanej prowadzone były czynności windykacyjne przez okres 2 miesięcy, wykonywane były telefony i wysyłane wezwania, wobec czego zgodnie z par. 3 załącznika nr 3 do umowy pożyczki, zadłużenie wzrosło o kwotę 370 zł.

Na dzień wniesienia pozwu zadłużenie pozwanej wyniosło 926, 75 zł. Złożyła się na nie kwota:

- 5, 37 zł tytułem skapitalizowanych odsetek maksymalnych za okres od dnia 04 grudnia 2014 roku do dnia 03 stycznia 2015 roku liczone od kwoty kapitału pożyczki tj. 544, 22 zł w wysokości 12 % w stosunku rocznym;

-7, 16 zł- tytułem skapitalizowanych odsetek maksymalnych liczonych od dnia następnego wyznaczonego terminu spłaty tj. 04 stycznia 2015 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu 14 lutego 2015 roku;

- 544, 22 zł- tytułem niespłaconego kapitału pożyczki;

-370 zł -tytułem kosztów windykacji przedsądowej (20 zł- wykonanie telefonów, 50 zł- wysłanie wezwania do zapłaty, 300 zł- koszty związane z prowadzeniem czynności windykacyjnych).

(k.2-5- pozw, k. 45- 46- pismo procesowe)

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Łowiczu.

(k. 5 v., 6 -postanowienie)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym, w dniu 08 maja 2015 roku, Sąd Rejonowy w Łowiczu nakazał pozwanej E. G., aby zapłaciła na rzecz powoda kwotę 926, 75 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od tejże kwoty od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

(k. 29- nakaz zapłaty)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, E. G. wniosła o oddalenie powództwa ponad kwotę 400 zł. Jednocześnie wniosła o rozłożenie należności na raty, z uwagi na trudną sytuację majątkową. Powódka zakwestionowała rzeczywistą wysokość należności w zakresie naliczania odsetek oraz dodatkowych opłat.

(k. 35-37 –sprzeciw od nakazu zapłaty)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 04 listopada 2014 r. pozwana E. G. zawarła z (...) spółka z o.o. z siedzibą w K. umowę pożyczki kwoty 544, 22 złotych, która miała być spłacona w ciągu 30 dni do dnia 04 grudnia 2014 roku. Na kwotę pożyczki złożyła się kwota 400 zł- postawiona do dyspozycji pożyczkobiorcy E. G., koszty dodatkowe tj. prowizja w wysokości 17 % -92, 52 zł oraz opłata z tytułu zwiększonego ryzyka związanego z udzieleniem pożyczki w wysokości 9, 50 % tj. kwota 51, 70 zł. Oprocentowanie pożyczki za okres od dnia wypłaty aż do ustalonego w umowie dnia całkowitej spłaty jest stałe i wynosi 12 % w stosunku rocznym.

(k. 18-19 - umowa pożyczki par. 1, 3, 4, 7)

W przypadku całkowitej spłaty kredytu, zgodnie z par.6 umowy pkt. 4 pożyczkobiorca uzyska rabat w wysokości w zakresie kosztów związanych zawarciem umowy pożyczki o których mowa w par. 6 ust. 1 zdanie pierwsze określonych

na kwotę 149, 59 zł, które to koszty zostaną pomniejszone do kwoty 1 zł. W przypadku spłaty pożyczki po terminie koszty z tytułu pożyczki będą naliczone zgodnie z par. 6 pkt. 1 tj. w wysokości łącznej 149, 59 zł, która to kwota stanowi odsetki od kwoty 544, 22 zł, prowizję za udzielenie pożyczki, koszty usługi dodatkowej- składki ubezpieczeniowej).

(umowa pożyczki)

Zgodnie z par. 10 umowy, pożyczkobiorcy przysługuje prawo wielokrotnego przesunięcia terminu spłaty kapitału pożyczki każdorazowo o 1 miesiąc przy czym dokonanie przedłużenia okresu spłaty pożyczki następuje automatycznie o 1 miesiąc po wpłaceniu przez pożyczkobiorcę nie później niż do dnia poprzednio ustalonego terminu spłaty pożyczki kwoty nie mniejszej niż 1 zł. Pożyczkobiorca jest zobowiązany do uiszczenia prowizji za przedłużenie umowy wysokości 17 % - 92,52 zł, spłaty odsetek umownych w wysokości - 5, 37 zł, opłaty z tytułu zwiększonego ryzyka związanego z udzieleniem pożyczki spłaty na wypadek śmierci - 51, 70 zł. W razie przedłużenia okresu spłaty zadłużenie kwoty kapitału pożyczki, o którym mowa w par. 2 ust. 1 tj. kwoty 400 zł rzeczywista roczna stopa procentowa wyniesie 4672, 46 %.

/ umowa- par. 10, par. 5 pkt. 8/

W sprawach nieuregulowanych w umowie, zastosowanie znajdą przepisy o kodeksu cywilnego i ustawy o kredycie konsumenckim.

/ umowa - par.22/

Strony ustaliły, że w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki pożyczkodawca może wszcząć lub zlecić podmiotom zewnętrznym wszczęcie postępowania mającego na celu doprowadzenie pozwanej do dobrowolnej spłaty pożyczki, którego koszty ponosi pożyczkobiorca. Pozwana zapoznała się z regulaminem monitoringu i windykacji zadłużenia. Zgodnie z nim za wykonanie telefonów interwencyjnych do pożyczkobiorcy w sprawie opóźnienia w spłacie zostanie naliczona zryczałtowana opłata w wysokości 20 zł za wykonanie połączenie- naliczana, nie częściej niż raz na miesiąc, bez względu na ilość wykonanych połączeń. Pożyczkodawca za sporządzenie i wysyłanie do pożyczkobiorcy wypowiedzenia /wezwania do zapłaty, dokonywanych nie częściej niż raz w miesiącu, ma prawo naliczyć opłatę jednorazową w wysokości 50 zł. Za wizytę u klienta, przez którą rozumie się również pozostawienie wizytówki lub ulotki windykacyjnej nalicza się każdorazowo opłatę zryczałtowaną w wysokości 150 zł lub też rzeczywiste koszty dojazdu do miejsca zamieszkania lub zatrudnienia dłużnika i diet wyliczonych według przepisów w sprawie delegacji służbowych oraz wynagrodzenie pracownika windykacji- do wyboru klienta.

/ regulamin- k. 22-23/

Do pozwanej wysłane były sms-y wzywające do zapłaty, w których wzywano do uiszczenia opłat dodatkowych- początkowo w dniach 19 stycznia 2015 roku, 29 stycznia 2015 roku kwoty 70 zł, zaś w dniu 09 lutego 2015 roku- kwoty kosztów dodatkowych w wysokości 370 zł.

/ dowód- k.47-k.48/

Powyższy stan faktyczny Sąd oparł na przedłożonych przez powoda dokumentach urzędowych. Sąd uznał za przyznany fakt niespłacenia przez pozwanego całej należności z umowy pożyczki w wysokości 400 złotych. Stan faktyczny sprawy nie był między stronami sporny w zakresie okoliczności istotnych dla jej rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie bezspornym jest, że powódka E. G. i powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. byli stronami umowy pożyczki. Pozwana przyznała fakt zawarcia umowy pożyczki gotówkowej, potwierdziła istnienie niespłaconego zobowiązania w wysokości 400 zł, w pozostałej części zakwestionowała naliczenie dodatkowych opłat, które złożyły się na przedmiot postępowania.

W okolicznościach niniejszej sprawy znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim, która weszła w życie w dniu 17 grudnia 2011r.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Umowa została zawarta przez przedsiębiorcę (powódkę) w ramach prowadzonej działalności z konsumentem (pozwany). Powód jest przedsiębiorcą, który w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmuje się m.in. udzielaniem pożyczek gotówkowych. Pozwany jest konsumentem w rozumieniu ustawy, bowiem z umowy nie wynika, aby zaciągał pożyczkę na działalność gospodarczą. A za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. (art. 22¹ kc w zw. z art. 5 pkt 1 ukk).

Ponadto zastosowanie będą miały przepisy kodeksu cywilnego tj. art. 359 kc w zakresie dotyczącym maksymalnych odsetek umownych oraz art. 384- 385³kc dotyczących zobowiązań umownych z udziałem konsumenta.

Odesłanie do kodeksu cywilnego i ustawy o kredycie konsumenckim zawiera także wspomniana wyżej umowa pożyczki zawarta między stronami sporu. (w §13 umowy).

Zastrzeżenie odsetek w umowie w tej wysokości było prawnie dopuszczalne . Przewiduje to art. 359 & 2 (1 -2) kc , który maksymalną wysokość odsetek umownych w stosunku rocznym ustalił na poziomie czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Nie mniej jednak, odsetki te winny być naliczane od kwoty 400 zł tj . kwoty pożyczki rzeczywiście udzielonej pozwanej . Odsetki powinny być naliczane od rzeczywiście wypłaconego pozwanemu kapitału , którym pozwany mógł swobodnie- kosztem powódki -dysponować. Stąd żądanie odsetek maksymalnych także od kwoty 144, 22 zł traktowanej jako całkowity koszt pożyczki jest nieuzasadnione. Należy bowiem zwrócić uwagę , że te koszty to koszty wyliczone przez powoda jako koszty udzielenia pożyczki, nie mają charakteru zobowiązaniowego. Sąd zasądził więc odsetki umowne w wysokości 4- krotności stopy kredytu lombardowego od kwoty 400 zł od dnia 04 grudnia 2014 roku- kiedy miała nastąpić spłata w wysokości 4, 42 zł, które skapitalizował. Następnie od kwoty 404, 42 zł, zasądził odsetki ustawowe od dnia 15 lutego 2015 r.- a więc zgodnie z żądaniem pozwu.

W niniejszej sprawie, jak twierdzi powód, E. G. skorzystała z opcji odpłatnego przesunięcia spłaty pożyczki do dnia 03 stycznia 2015 r., czego ww nie zakwestionowała. W związku z powyższym, jak wynika z zapisów umowy (par. 6 pkt. 4 umowy –k.18), koszty obsługi pożyczki zostały zrabatowane do 1 zł i tych kosztów powód nie może dochodzić. Nie mniej jednak z uwagi na przesunięcie terminu spłaty pożyczki o 1 miesiąc, pożyczkobiorca, jak wynikało z zapisów umowy ponieść koszty prowizji za przedłużenie umowy w wysokości 17 % niespłaconej pożyczki – 92, 52 zł oraz opłatę z tytułu zwiększonego ryzyka związanego z udzieleniem pożyczki spłaty zadłużenia na wypadek śmierci pożyczkobiorcy w czasie trwania umowy w kwocie 51, 70 zł. (k. 19, par. 10 umowy, twierdzenia pozwu). W razie przedłużenia okresu spłaty zadłużenia kwoty kapitału pożyczki, o którym mowa w par. 2 ust. 1 umowy pożyczki o okres jednego miesiąca roczna rzeczywista stopa oprocentowania wyniesie 4672, 46 zł (vide par 5 pkt. 8 umowy).

W ocenie Sądu dochodzenie opłat z tytułu przedłużenia terminu spłaty pożyczki jest nieuzasadnione.

Powód nie udowodnił, by w toku rozpoznawania wniosku pozwanego o udzielenie pożyczki, jak też w czasie wykonywania umowy pożyczki podejmował jakiegokolwiek działania opisane w § 10 umowy dodatkowej w ramach zabezpieczenia i by poniósł z tego tytułu konkretne koszty, uzasadniające żądanie zapłaty kwoty 51, 70 złotych, wliczonej do całkowitych kosztów pożyczki. Nie uzasadnione jest również żądanie prowizji za przedłużenie umowy spłaty na okres 1 miesiąca w wysokości 92, 52 zł.

Wprowadzone do umowy pożyczki postanowieniami umowy dodatkowej obowiązek ponoszenia kosztów zabezpieczenia oraz prowizji za przedłużenie spłaty pożyczki jest w ocenie sądu niedopuszczalną praktyką, wykraczająca poza zasadę swobody zawierania umów i zmierzająca do narzucenia ukrytego, lichwiarskiego oprocentowania pożyczki sprzecznie z postanowieniami art. 359 §2¹ i §2³ k.c. Przepis art. 359 § 2¹ k.c. stanowi bowiem, że maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Natomiast § 2² tego przepisu stanowi, że jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Nie ma natomiast w ustawie o kredycie konsumenckim podstaw do żądania zapłaty przez pożyczkobiorcę kwoty 370,00 zł, jako koszty działań windykacyjnych. Ustalenie kosztów na poziomie opisanym w harmonogramie tj.: 20 zł- ryczałt za wykonywanie sms-ów i połączeń telefonicznych naliczany nie częściej niż na miesiąc, 50 zł.- wezwanie do zapłaty naliczane każdorazowo, wizyta u klienta lub w miejscu zamieszkania- każdorazowo rzeczywiste koszty dojazdu do miejsca zamieszkania lub zatrudnienia dłużnika i diet wyliczonych według przepisów w sprawie delegacji służbowych oraz wynagrodzenie pracownika windykacji bądź 150 zł tytułem zryczałtowanej opłaty w wysokości średnich kosztów wizyt przypadających na jednego zadłużonego- do wyboru klienta.

W ocenie Sądu takie określenie kosztów windykacji jest rażąco nadmiernym zyskiem kosztem konsumenta, który faktycznie otrzymał niewielką kwotę, w tym wypadku 400 zł, a zobowiązany był zgodnie z żądaniem pozwu do spłaty kwoty ponad 2,3- krotnie wyższej, w tym przypadku 926, 75 zł., na które złożyły się koszty windykacji w wysokości 370 zł- sięgające wysokością udzielonej pożyczki. Umowa nie różnicuje kosztów windykacji od długości terminu opóźnienia.

Wysokość wprowadzanych do umowy dodatkowych opłat powinna znajdować uzasadnienie w rzeczywistych nakładach jakie musi ponieść powódka w związku z podjęciem czynności windykacyjnych. Nawet przyjmując, że działalność powódki nastawiona jest na zysk finansowy z tytułu zgody na korzystanie z jej kapitału, to nie może pozostawać ona poza kontrolą sądu i być nadmierna. Nie uprawnia to także powódki do przerzucania na konsumenta kosztów działalności gospodarczej i związanego z tym ryzyka własnej działalności parabankowej. Przerzucanie na pożyczkobiorcę „ kosztów windykacji „ prowadzi do nieuzasadnionego obciążania konsumenta kosztami ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą. Takie działanie należy ocenić jako sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interesy konsumenta .

Istotne jest bowiem, aby te dodatkowe koszty, pomimo umownego ich zastrzeżenia i wyrażenia na nie zgody przez pozwanego w umowie pożyczki, nie były rażąco wygórowane. Żądanie 50 zł za wysłanie wezwania do zapłaty, gdy przeciętny koszt tych usług na rynku wynosi średnio 5 zł w przypadku listów poleconych, określenie opłaty ryczałtowej na poziomie 20 zł naliczanej nie częściej niż na miesiąc, bez względu na ilość wykonanych połączeń i wysłanych sms-ów jest rażąco wygórowane.

Żądanie kosztów windykacji jest nie tylko uzasadnione prawnie ale również dowodowo, o czym wspomniano powyżej. Nie jest wiadome za co powódka żąda kwoty 300 zł. Jakże to usługi zostały wykonane w celu egzekucji, skoro już po 40 dniach od daty wymagalności roszczenia tj. 03 stycznia 2015 roku, powód skierował postępowanie na drogę sądową.

Żądanie pozwu poza kwotę 400 zł w ocenie Sądu nie tylko pozostało nieudowodnione, ale rażąco narusza interesy konsumenta oraz kształtuje jego obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami w rozumieniu art. 385¹ kc.

Sąd w niniejszym składzie podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w orzeczeniu z dnia 13.07.2005r. I CK 832/04 w którym doprecyzowując w/w pojęcia kodeksowe SN wyjaśnił, że w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc „rażące naruszenie interesów konsumenta „oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „ działanie wbrew dobrym obyczajom „ w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które

godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. Obie, wskazane w tym przepisie formuły prawne służą do oceny tego, czy standardowe klauzule zawarte we wzorcu umownym przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta „.

Odnosząc się do powyższej interpretacji należy stwierdzić, że żądanie kwoty 370,00 zł tytułem hipotetycznych kosztów windykacji godzą zarówno w równowagę kontraktową jak i wprowadzają nieusprawiedliwioną dysproporcję praw pożyczkodawcy i obowiązków pożyczkobiorcy. Żądanie zwrotu hipotetycznych kosztów windykacji należy uznać za przejaw dublowania opłat i dążenie do przerzucania na konsumenta, własnego ryzyka gospodarczego.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 kc, postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W § 3 art. 385¹ kc, ustawodawca wyjaśnił, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Nie budzi wątpliwości Sądu – jako fakt znany z urzędu – (z uwagi na licznie wnoszone przez powódkę pozwy), że powódka posługuje się wzorcem umowy, na treść którego pożyczkobiorcy nie mają wpływu i nie są z nimi uzgadniane indywidualnie.

Powódka w obrocie posługuje się formularzem umowy, którego treści od §1 do ostatniego są powielane, jednostronnie ustalone przez powódkę. Pożyczkobiorca nie ma żadnego wpływu na ich treść, albowiem postanowienia umowy nie podlegają negocjacom. Nieuzgodnione indywidualnie postanowienia umowy dotyczące wysokości kosztów windykacyjnych w sposób oczywisty kształtują obowiązki pożyczkobiorcy w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Są sprzeczne z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa cywilnego kształtującymi zasady odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (z art. 361 KC w zw. z art. 471 KC). To powódkę obciąża obowiązek wykazania wysokości szkody i związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem zobowiązania a szkodą. Powódka tego związku nie wykazała. Zdaniem Sądu żądane od pozwanego koszty windykacji muszą wynikać z kosztów faktycznie poniesionych przez powoda, bowiem w przeciwnym razie należałoby rozważyć, czy nie mamy tu do czynienia z ukrytą karą umowną, której zastrzeżenie przy zobowiązaniach pieniężnych jest niedopuszczalne (art. 483 kc, por. art. 385³ pkt 17 kc).

Z podanych powodów powództwo ponad kwotę 404, 42 zł (kapitał pozostawiony do dyspozycji pozwanej i kwota odsetek) należało oddalić.